

. SZAM.

tudunk

é. Lini.
ni, még
dön a fa
ből.

e meg-

busulni

olkozva.
ajta, de
lehetne

ni busan.

áljunk?
e a fáról
rossz

gondolni
nagyon
tak, míg

megkér-
dárkán.
tt is, a
árkát a

i, Minni
g lett a
azután
át gyö-
metet a

h, 1 i,
1 t, 2 u.

, hogy a
nevezetes
sor egy
harmadik
y 15-dik
említett
n, a hete-
mes ital,

um épület.
en.

KIS LAP

VIDÁM SZENVEDŐ. (Lásd a 172. lapon.)

XXXV. kötet, 11. szám.

Ára negyedévre 1 frt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1888. szeptember 9-én.

SZILAJ KATA.

— Elbeszélés. —

(Folytatás és vége.)

KATICZA azonban nem volt ezzel megelégedve. A mama nem biztatta azzal, amit ő várt. Már talán a mama nem szereti. Duzzogva fordítá el fejét s behunyta szemeit. Nem sokára el is aludt.

A mama kiment s ép a tornáczon találta az apát, ki igen komoly képpel nézegetett egy tárgyat, melyet a kezében tartott.

— Mi az? kérdé Dánosiné.

— Egy lapda, Katicza lapdája. Ismerem, én vettem neki.

— No's? És mi különös van rajta?

— Nem épen örvendetes. Nyomra vezetett. Emlékszel, hogy a minap a kis kerti lak ablakát és kedvenc virágodat összetörve találtuk?

— Igen; de most már nem is gondolok rá! Mit nekem az a virág, mikor egyetlen gyermekem miatt kell aggódnom!

— Igaz! De ez csak még szomorubbá teszi a dolgunkat. A kertész ma ott a kerti lakban rendezgetett egyetmást s egyik sarokban rátalált erre a lapdára. Bizonyos, hogy ez zuzta be az ablakot. Ez pedig a Katicza lapdája, tehát majdnem bizonyos, hogy ő volt a bűnös. Mikor kérdeztük, tagadta, mi pedig hittünk neki, azt gondoltuk, hogy ha pajkos és szilaj is, de igaz lelkű. S ime, ebben is csalódunk! Kétszeres szomorúságunk van ezzel a boldogtalan gyermekkel!

A jó mama, ki mindig védelmezte, még pedig nem ok nélkül, Katicza őszinteségét, most hamarjában nem igen tudta

megmagyarázni a dolgot s maga is azt kezdte hinni, hogy csalódott Katiczában. Nagyon sóhajtott és könyvet törölt ki szeméből. Épen ekkor értek oda Zsófi és Kálmán, kik sétáról tértek haza. Zsófi aggódva szólt:

— Kedves néni, talán csak nincs rosszabbul Katicza?

— Nincs, kedves leányom, de azért eltaláltad, hogy miatta könyeztem, csak-hogy ezuttal lelkének nagy betegsége miatt, melyről ez a lapda teszen szomorú bizonyoságot!

— Mit csinált Katicza ezzel a lapdával?

— Betörte a kerti lak ablakát, összetuzta egy kedves virágomat. Ez még nem volna legnagyobb baj... de aztán egyenesen eltagadta, hazudott!

Kálmán összerezett s egy pillanatig úgy látszott, mintha szólni akarna, míg Zsófi egészen elvörösödött s izgatottan kiáltá:

— Katicza nem hazudott! Azt az ablakot nem ő törte be!

Dánosi és neje meglepetve néztek Zsófikára s Dánosi szigorú hangon mondá:

— Ha te oly biztosan tudod ezt, akkor hát azt is tudod, ki törte be. Szólj, ki volt az?

Zsófi ugyancsak meg volt akadva. Hátra fordult Kálmánhoz — de nagy megdöbbenésére Kálmán már nem volt ott. Odább sétált, mintha őt ez az egész história egy cöppet sem érdekelné. Most már mit tegyen? Megigérte Kálmánnak, hogy nem árulja el, rá hagyja, vallja meg maga, a mikor jönnek látja. Ha megigérte,

szavát k
ugyancsa
felelé:

de azt t

elárulta

Sz

kadt. Be

mondan

árulnia

megtegy

mikor I

jó gyer

pajkoss

ted be

volt. De

Tudtad

dobalóz

gyobb l

mindjárt

titkolóz

nám, k

benned

bizni, n

bádba.

Z

hogy s

lagra

Alig i

mi tör

annyi

tomos

Kálm

hinni

lán n

gyáva

szavát kell tartania, ami pedig most ugyancsak nehéz. Zavartan, akadozva felelé:

— Én.. én.. nem mondhatom.. de azt tudom, hogy Katicza nem tette.

— Ennyi elég, szólt Dánosi. A többit elárulta visceleted. Te magad titted.

Szegény Zsófi ijedtében sirva fakadt. Belátta, hogy nem elég csak annyit mondania, hogy ő nem tette, el is kellene árulnia Kálmánt. Tusakodott magával, megtegye-e, de még nem szánta el magát, mikor Dánosiné így szólt:

— Mindig illedelmes, szófogadó és jó gyermek voltál, tehát hiszem, hogy nem pajkosságból, nem is rossz akaratból törted be azt az ablakot, véletlen baleset volt. De mégis két nagy hibát követtél el. Tudtad, hogy azon a helyen nem szabad dobálózni s mégis titted. Ennél még nagyobb hiba az, hogy nem vallottad meg mindjárt őszintén, hanem ravaszkodtál, titkolóztál. Ezt nem szeretem és sajnálom, ha ezt a hibát máskor is találnám benned. Akkor többé nem tudnék benned bizni, nem szerethetnék. Most menj szobádba. Ezuttal megbocsátok.

Zsófi úgy meg volt zavarodva, hogy szótlánul ment szobájába. Ott a pamlagra vetette magát és sokáig zokogott. Alig is tudta hamarjában végig gondolni, mi történt vele. Az ő jóltevői, kik iránt ő annyira hálás, kiket annyira szeret, alattomos, ravasz leánynak tartják őt, — a Kálmán hibája miatt. Nem fognak többé hinni a szavában, nem fogják szeretni, talán nem is türik többé a háznál.

— Oh, ez nem lehet így! Ez csufgyávaság Kálmántól! Neki kötelessége

mindent megvallani. Mondta, hogy megteszi... meg is kell tennie!

Ebben kissé meg is nyugodott.

Ezalatt Kálmán arra a helyre ment, hol legbiztosabb lehetett minden vallatás elől: Katiczához. Ott a beteg mellett senki sem beszélt kellemetlen dolgokról, hanem szórakoztatni igyekezett Katiczát. Kálmán is ezt akarta, csak hogy ő nem értett az efféléhez. Azon kezdte, hogy milyen pompás, szép idő van, mily sokáig labdázott. Ez persze csak busította Katiczát, a ki nem mozdulhatott ágyából. Boszusan felelé:

— Minek beszéled ezt? Rosz fiu vagy... látod, hogy ki nem mehetek és kárörömből dicsekszel, hogy mily jól mulatsz.

— Oh dehogy, Katicza! Hiszen én szeretném, ha te is ott lehetnél velünk.

— Ott is leszek nem sokára, és akkor majd nem fogsz dicsekedni a lapdázással, mert én mindig megverlek. Meg is foglak mindig verni.

Ha Kálmán olyan szelid, okos, a milyen Zsófi, abba hagyta volna ezt a beszédet. De hát nem volt olyan s még a beteg mellett sem tudott uralkodni magán. Mikor Katicza gunyosan említé, hogy a játékban mindig meg fogja verni, Kálmán kipattant:

— No, az ugyan nem fog többé soha történni.

— Szeretném tudni, miért ne? Talán olyan roppant ügyessé lettél?

— Nem azért, hanem mert te soha sem fogsz többé lapdázni.

Katicza meredt szemekkel bámult Kálmánra. Ez már megint olyasmit említ,

mint a cselédek akkor éjjel... iszonyu volna az! Reszkető hangon kérdé:

— És ugyan miért ne lapláznék én soha többé?

— Hát nem tudod? Hiszen mondta az orvos, hogy soha sem fogsz többé járni tudni.

Katicza halvány arcán egy pillanatra egy kis pirosság jelent meg, a nagy izgatottságtól; aztán fehér lett, mint a fal. A szörnyű hirt, hogy egész életén át nyomorék lesz, soha sem állhat többé lábaira, most már elhitte. Reszketve emelkedett föl kissé s hebegve kiáltá:

— Soha... so... ha!

S ájultan rogyott vissza.

Kevésben mult, hogy a meggondolatlan fiu is el nem ájult ijedtében, amint látta, hogy szavainak mi lett következése. Oly sápadtan, mozdulatlanul feküdt ott a kis leány, hogy talán nem is él már... talán a nagy rémület megölte... s ezt ő, Kálmán okozta haszontalan fecsegésével.

Sietve ment ki és föllármázta a házat, hogy Katicza nagyon roszul van. Szaladtak is mindnyájan a beteghez, Kálmán pedig félrevonult, haragudva saját magára, lelkiismeretétől gyötörtetve. Sokáig elő sem mert jönni, félt bárkinek is a szemébe nézni. Nagy sokára azonban hirtelen gondolt valamit.

— Oh, hiszen ez nem maradhat így... hiszen én itt már egész gonosztevő leszek... pedig nem akartam roszat... akkor sem, mikor azt az ablakot betörtem... és most azzal is Katiczát vádolják, mert az ő lapdája volt...

Kálmán még nem tudta, hogy Zsófi-

kára fordult a gyanu. De talán épen ezért annál inkább elszánta magát a jó utra.

— Megyek a bácsihoz, megvallok neki mindent.

Ment s szégyenkezve, pironkodva elmondta először is azt, hogy azt a lapdát ő dobta volt oly ügyetlenül, hogy akkora kárt okozott.

— Te tetted! És ennyi ideig titkol-tad! Engedted, hogy az ártatlan Zsófikát gyanásítsuk, szólt Dánosi komolyan.

— Zsófikát? Nem tudtam, hogy reá esett a gyanu...

— Először Katiczára, aztán ő reá. Most már értem, hogy a szegény leányka mért nézegetett akkor annyira utánad. Nagyon roszul cselekedtél s nekem kell majd igyekeznem, hogy a kedves Zsófikánál jóvá tegyem hibádat. Hát a másik hiba micsoda?

Kálmán elmondta, hogy meggondolatlan beszédével miként rémitette meg a beteg Katiczát. Dánosi erre még komolyabb lett.

— Ezt csak meggondolatlanságból tetted ugyan, de ezzel nagyobb hibáztál, mint azzal a lapdadobással. Nagy oktalanság olyanról beszélned, amihez nem értesz és a mi, hála Istennek, nem is igaz.

Kálmán őszintén megörült e szavaknak.

— Nem igaz? Én azt hittem, az orvos azt mondta...

— Az orvos azt mondta, hogy ez is lehetséges. De nem bizonyos. A tudomány sokat tehet s kis betegünket csak türelemre kell intenününk, biztatgatnunk. Ha a Gondviselés mégis úgy akarná, hogy sze-

(Folytatása a 166. lapon.)

en ezért
utra.
lok neki

odva el-
lapdát
akkora

g titkol-
Zsófikát
an.
ogy reá

ő reá.
leánya
utánad.
em kell
Zsófi-
a másik

ggondo-
e meg a
komo-

ságból
ibáztál,
y okta-
ez nem
is igaz.
e szá-

, az or-

y ez is
lomány
k türe-
nk. Ha
gy sze-

ÁRVA BARI.

HOL voltál báránycám?

»Füzes kertben, asszonykám!«

— Mit ettél báránycám?

»Zöld füvecskét, asszonykám!«

— Hány szállal, báránycám?

»Csak hárommal, asszonykám!

Mert többet nem győztem én,

Jó anyám

Emléjén

Éldegéltem tejecskén.

Az anyámat levágták,

Füvecskét lekaszálták,

Megmaradt nyul barátomat

Az agárral hajszolják!

Me-e-me,

Bús az árva élete!«

— Ne búsulj báránycám,

Fris tejecskét adunk ám,

Birkává fölneve-
lünk

S aztán is megbec-
sülünk!

(Folytatás a 164. laphoz.)

gény Katicza nyomorék maradjon, jobb, ha mentül később tudja meg szomorú sorsát. Te pedig megrémitetted, szükség nélkül még szerencsétlenebbé tetted. Ezzel valóban igen rosszul cselekedtél. Nagy fáradságunkba fog kerülni, míg a te okatlan szavaidat kiverhetjük a szegény beteg fejéből.

De ebben a jó apa igen csalódott. Hiába fáradoztak, Katiczával többé el nem tudták hitetni, hogy nem úgy van az, a mint Kálmán mondta.

Mikor a kis beteg föleszmélt aléltóságából, jó ideig kellett gondolkoznia, míg lassanként egészen eszébe jutott, mi is volt az a borzasztó hír, melyet Kálmántól hallott. Mikor aztán világosan tudta, nagyot sóhajtott és végtelenül elszomorodva esőndesen könyezett.

— Tehát igaz... végem van örökre! gondolá. Az orvos mondta, de titkolták előttem, biztattak... És most így fogok mindig feküdni, mindig mások fognak ápolni... mindig... mindig! És ha belefáradnak... talán el is hagynak, mert nem szeretnek... mert olyan rossz voltam!

Arról persze szó sem lehetett, hogy csak gondolt volna is valaki a szegény beteg elhagyására. Ellenkezőleg, még nagyobb nyájassággal ápolták, szórakoztatták és biztatták, hogy ne higye a Kálmán okatlan szavait. De Katicza busan rázta a fejét:

— Tudom én már... ő kifecsegte... nem akarták, hogy megtudjam.

— Dehogy, dehogy, édes kis leányom, szólt az apa. Tudod, hogy az a Kálmán nem valami ügyes fiú. Olyat is beszél,

amit nem ért, olyat meg elhallgat, amiről beszélnie kellene. Lám, Zsófikát majd bajba keverte, hogy ő törte be a kerti lak ablakát, pedig Kálmán tette. Ne félj, Zsófi, már nem haragszunk ám reád.

Ezt Zsófi nagy örömmel hallgatta.

— Oh, tudtam én, hogy Kálmán végre meg fogja vallani.

Katicza csodálkozva nézett rá, s aztán így szólt:

— Te tudtad, hogy ő a hibás és mégis túrted, hogy téged vádoljanak!

— Sokáig nem türtem volna; de Kálmán megígérte, hogy majd megmondja ő maga, a mikor ő látja legjobbnak, ne rontsam a dolgát. Megígértem, hát meg is tartottam.

Dánosiné megölelte Zsófikát.

— Nem egészen helyesen tetted ugyan, mert nem szabad a mások hibáját palástolni; de mégis szép cselekedet volt, hogy kész voltál szenvedni másnak a kedvéért.

Kálmán, ki szintén ott volt, szégyenkezve szólalt meg:

— Zsófi bizony sokkal különb nálamnál... de ígérem, hogy ezután törekedni fogok hozzá hasonlítani. Zsófi, ugy-e megbocsátasz?

Zsófi válasza helyett megölelte. Ez a beszélgetés is mélyen hatott Katiczára. Mikor egyedül Zsófi maradt mellette, megfogta a kezét, s így szólt:

— Zsófi... kedves Zsófi! Én sokat bántottalak téged s te mégis jó vagy hozzám, jó vagy mindenkinek, látom, mennyire szeret mindenki. Mondd, mit tegyek én, hogy szeressenek, mint téged? Oh, mióta itt fekszem és tudom, milyen szomorú sorsom lesz, érzem, milyen jó

volna, ha talán ne fáradtság

Szeretünk ápolunk. ha arra ved a n szíves és a mások még inkább veznének

Ka

gitesz,

A

hetei a hogy go saját ré telte, véghez. megvál lid lett örült n kedvére oly ősz

D

napra.

hiába.

tegség

kelhet

lábra

megin

régen,

öröm

I

mint

többé

kedve

volna, ha engem is szeretnének. Akkor talán nem esnék nehezökre, hogy annyi fáradságuk van velem.

— Ugyan mit beszélsz, Katicza! Szeretünk téged mindnyájan s szívesen ápolunk. De tudom én, hol a bajod. Lásd, ha arra iparkodnál, hogy nem telnék kedved a mások bajában, boszantásában, ha szíves és nyájas volnál, gyöngéd és hálás a mások jószágáért, akkor — — akkor még inkább szeretne mindenki s nem neveznének az elbizakodott szilaj Katának.

Katicza elgondolkozott.

— Megpróbálok. Aztán te majd segítesz, ugy-e?

A betegség hosszú, nehéz napjai és hetei alatt bőven volt Katiczának ideje, hogy gondolkozzék Zsófia tanácsa és a saját régi viselete fölött. Magais megrestelte, mikor végig gondolta, miket vitt véghez. Mindenki csodálkozott, mennyire megváltozott a kis beteg. Türelmes, szelid lett, nyájas még a cselédekhez is. Szinte örült mindenki, ha ott lehetett mellette és kedvére tehetett valamit. Oly kedvesen, oly őszinte hálával köszönte meg.

De nemcsak lelkében javult napról napra. A jó öreg orvos fáradsága sem volt hiába. Lassan-lassan legyőzte a nagy betegséget. Katicza pár hét múlva már fölkelhetett az ágyból, aztán apránként lábra állt s végre több hónap multával megint olyan ép és egészséges volt, mint régen, — szüleinek, de magának is nagy öröme.

Mégsem volt azonban egészen olyan, mint régen. A szilaj Katicza nem volt többé, — a nagy és keserű leczke után kedves, szelid leány lett belőle, ki vidám-

nak most is vidám ugyan, de csak a meddig illik és a maga mulatságáért sohasem okoz bajt másoknak. X

MARISKA BOSZUJA.

— Beszélyke. —

UGYAN Mariska, nem csitíthatod már el egyszer azt az unalmas kanárit? Elgész délután sivit, már a fejem is zug bele... És ne rázogasd az asztalt örökké! Most majd rádólt a tinta a legszebb növényemre!

A ki így szólt, az Jenő volt, egy körülbelül tizenhárom éves fiú. Ott dolgozott az asztalnál, nagy türelemmel és igen ügyesen ragasztva be szárított növényeket egy arra való albumba. Mert Jenő nagy kedvvel foglalkozott a füvészetrel s már igen szép gyűjteménye volt, közte több olyan ritka növény is, melyet társai szinte megirigyeltek tőle. Nem is tudta senki olyan szépen sajtolni és szárítani a növényeket, mint Jenő. Most épen újra rendezgette gyűjteményét, amihez figyelem kellett. Csakhogy Mariska folyton zavarta az ő kedvenc kanáriójával, melyet kalitkástul oda tett az asztalra, aztán füttyörszert a madárnak, ez pedig csak annál vigabban csattogott. Mivel pedig látta, hogy ez boszantja Jenőt, hát csak azért is folytatta, mert Mariska szeretett a bátyjával évődni, ingerkedni, legfőképp azért is, mert utóvégre sem lett baja miatta. A nagy fiú csak nem bánthatja kis hugocskáját!

Most azonban végre mégis kifogyott Jenőnek türelme s hirtelen így szólt:

— Jól van, ha te nem csitítod el azt az alkalmatlan madarat, majd elcsitítom

megszzeppent! Mivel vigasztaljam meg? Tudom már: láttam tegnap itt a szomszéd kereskedésben egy csinos kalitkát... megveszem. Ez az ócska kalitka már csakugyan nagyon csúf és töredezett. Majd lesz öröme Mariskának!

De a mint e szép tervet elhatározta, egy kis bökkenő jutott eszébe. Lesz-e elég pénze? Előszedte összes vagyonát, de az nem volt több négy ezüst tizeskénél.

— Megvan már! Minap a gazdag kereskedő fia meg akarta venni növényeim közül azt a négy ritka példányt... két forintot ígért... ezek a legszebb darabok, nincs olyan senkinek a városban... nem is adnám különben tíz forintért sem, de most már Isten neki!

Kiszakitotta az albumból az első lapot azzal a négy ritka préselt növényvel, gondosan begöngyölte papirosba, aztán a kalitkát vette elő a madárral.

— Jer no, te sipító, alkalmatlan jószág! — kapsz a mostani rozzant házad helyett szép új palotát, abban még vigabban lármázhatsz. Nem is tudod, milyen drága kincset áldoztam oda érted.

A kincssel és kalitkával a kezében gyorsan távozott, mert már esteledett; sietnie kellett, hogy még ma elvégezhesse dolgát.

Mikor Mariska a mamával haza tért, már egészen sötét volt. Mariskának első gondolata az volt, hogy a kanárija után nézzen. Nem hitte ugyan, hogy Jenő igazán képes volna a macskának odadobni a kedves madárkát, de hát mégis csak látni akarta. A mint a szobába lépett, legelőször is az ott szundikáló czirmos-

ban botlott meg s a czicza keservesen nyávogva menekült odább.

— Mit lábatlankodol itt? szolt Mariska boszusan. Talán már a madárpecsenyét lesed? Persze!

De amint a falhoz ért, a hol a kalitka függni szokott, szinte elbűlt a vére. Nem volt ott se madár, se kalitka.

— Megette! Megette! kiáltá kétségbeesetten. A macskának adta a kanárimat!

Néhány perczig keservesen zokogott, de aztán hirtelen abbahagyta a sirást s szemei kárörömtől villogtak.

— Megfizetek érte, ha olyan gonosz tudtál lenni, majd megemelegeted!

Ott feküdt az asztalon a Jenő növény-albuma. A boszu vágytól egészen elvakult leány fölkapta s kisietett vele a konyhába; megleste, mikor a szakácsné pár perczre kiment. Ekkor az albumot a tűzbe dobta s a becses gyűjtemény néhány pillanat alatt hamuvá lett.

— Így ni! Most már kvittek vagyunk! szolt kárörvendve s visszasietett a szobába.

Épen akkor lépett be Jenő is. De mi az? Mi van a kezében? Mariska majd kővé vált s elsápadva, meredt szemekkel bámult testvéreére. Hogy mi van a kezében? Hát csinos kalitka s benne a kanári, épen és egészségesen, Jenő pedig vígan szólalt meg:

— No, makranczos hugoescám, mit szól ehhez? Ez már csak különb annál a régi, rozoga kalitkánál, mi? Mivelhogy annyira megijedtél és el is hitted, hogy a czicza széttörhetné azt a rosz kalitkát s

B I Z T A T Á S.

I DE méhek, tarka lepkék,
Dalos madarak!
Hiszen még mind le nem szedték
A virágokat!

Mézet adnak a kelyhecskék,
Bimbó még fakad,
S éltetően terjednek szét
A napsugarak.

VIDAM SZENVEDŐ.

(Képpel a czimlapon.)

Egy jó barátom hívott meg még a nyár elején falusi jószágára. Szívesen mentem, már csak azért is, hogy vigasztaljam. Tudtam, hogy kedves leánykája, Anikó, nagy betegség után jóformán nyomorék lett, csak mankón birt járni, nagy szomorúságára a jó szülőknek. Elképzelttem, milyen szomoru ott minden. Az a szegény kis leány a sok szenvedés miatt bizonyosan örökké bus és kedvetlen, sirdogál, vagy türelmetlenül mérgeskedik, mint sok beteg szokott. A jó szülők pedig, kik sajnálják, csak még inkább elszorodnak.

De biz' ebben a várakozásomban ugyancsak csalódtam. Legelőször is, a mint oda értem, azt láttam, hogy a kis beteget hiába keresem, sehol sem látom.

— Kint van a kertben, a nagy fák alatt, mondá a mama. Ott elmulatgat a virágaival.

Csakugyan ott találtuk. Leheveredett a fűbe s egész kosár virág volt előtte. Vidáman mosolygott, hallgatta a madarak dalolását s dicsekedve mutogatta nekem, mennyi virágot szedett.

Azután este és másnap, harmadnap is mindig csak vidámnak láttam. Néha meglátszott az arcán, hogy szenved s a mama gyöngéd szeretettel kérdé:

— Roszul vagy, kedves leányom?

— Oh dehogy, mamácska... egy kicsit fáj... de majd elmulik.

Egyszer aztán megdicsértem, hogy olyan vitézül tűri a bajt. Ő pedig mosolyogva felelé:

— Oh, hát hogy ne tűrném! A sirással, rossz kedvvel úgy sem segítenék... aztán kedves jó szüleim már úgy is anyyira busulnak... így legalább néha elfelejtik a szomorúságot. Nekem is könnyebb így várni meg, míg jobban leszek.

Nem tudom, ti mit gondoltok, de én úgy gondolkodtam, hogy ez a kis leány a legjelesebb hősök egyike. S mikor onnan távoztam, szívből kívántam, hogy a gondviselés jutalmazza meg.

Meg is jutalmazta. Minap vendégem jött, — az a jó barátom s vele Anikó, csakhogy most már épkezláb, egészségesen. Vidáman mondá:

— Ugy-e bácsikám, jól tettem, hogy vidám maradtam a betegségben is? Szerencsésen tustestem rajta s most úgy látszik, mintha nem is lett volna olyan nagy a baj.

— Igazad van, kedves gyermekem! A ki bátor lélekkel, vidáman tűri a bajt, csak felét érzi a szenvedésnek.

KEDVES ÉS ÁLMOS.

— Mese. —

Elmeséli *Dorina néni.*

(Vége.)

Most már kimondhatatlan vágy lepte meg, hogy az őt környező gyémánt korlát közül kiszabaduljon; de semmi sem zár el embert embertől annyira, mint a fősvényen őrzött kincs. Az övé volt a gyémánt korlát kincse, mind azzal a boldogsággal, amit a gazdagság nyujthat, de szeretet és tudomány nélkül.

Tehetetlenségében sokáig sirt; legjobban fájt szívének az, hogy bátyjától, ki iránt teljes szeretete felébredt, távol kell lennie. Már nem kívánta azt sem, hogy megjelenjen előtte, mert elkínzotta szíve nem bírta eltűrni, hogy lássa testvérét a nélkül, hogy megölelhesse és kisirhassa magát keblén, melyen annyira vágyott pihenni. Búsán járt-kelt szép kertjében és nem egyszer gondolta magában, hogy mivégre van olyan bőséggel körülvéve, hogy még csak álmában sem juthat eszébe, hogy valamikor hiányt szenvedhet valamiben.

— Bár eltűnnék ez a tündérkert minden varázsával, hogy dolgozva kellene megszereznem kenyeremet! sóhajtá egyszer. De így minek dolgozzam? Hogy még több kincsem legyen, melyet senkivel sem lehet megosztanom?

Alig mondá ki e szavakat, minden eltűnt, ami a tündérkertre emlékeztethette volna. Csak a gyémánt korlát maradt meg. Ezen belül egy kis erdő közepett találta magát, egy forrás mellett, gyeppadon ülve. E rég látott helyet pil-

lantva meg, könybe lábadtak szemei; de nem a tündérkertet siratta eltűnt csodaműveivel, varázs-palotájával, — hanem eszébe jutott, hogy ehhez hasonló helyen látta Kedvest utoljára. Eltűnődött aztán a Kedves szép tulajdonai felett és sirva gondolkozott, kihez forduljon azzal a kérelemmel, segitene meg abban a szándékban, hogy Kedveshez hasonló legyen.

— Isten, te ki vagy, nem tudom hol, szánj meg engem és engedd, hogy minden jóban hasonló legyek Kedveshez.

Ez a szivéből eredt fohász úgy megnyitá, hogy megkönnyebbülve fájdalomában, azon hitben hajtotta álomra fejét, hogy Isten őt meg fogja hallgatni.

Hosszu, mély álmom után fölébredve, a tündér palota helyén szép kis kunyhót talált, ellátva mindennel, ami szorgalmas, szegény ember életszükségét képezi.

Eleinte azt sem tudta, mihez és miként fogjon; de elő rebtent ám a kis tündér, a ki csak akkor marad rejtve, ha semmi jó akaratot nem lát az emberekben, és segített a tunyaságból végre felébredt Álmosnak épen úgy, mint hajdan Kedvesnek, kit nem a megpróbáltatás, hanem a felebaráti szeretet serkentett munkára. Gondoskodott a tündérke arról is, hogy a gyémántkorlát elfogyjon Álmos kis telepe körül. A mennyi tért Álmos a kezemunkájával megművelt, annyit rombolt le a tündérke éjjelenként a korlátból és hordta, hordta szorgalmasan a törmelékét Tündérországba vezető utra. Biz az jó sok volt, mert ezer meg ezer év óta sem kopott el, ott visz keresztül az ég boltja alatt, áthidalva a világot. A ki valahogy felkapaszkodhat rá az egyik

végén, az biztosan eljut még ma is Tündérországba. De nem kereste Álmos többé azt az utat a mely oda vezet, hanem látva szorgalmának jutalmát, annál igyekvőbb lett, hogy minél előbb kiszabaduljon a ragyogó börtönből.

Egyszer kemény munka után boldog pihenésben költötte el szerény vacsoráját, a mely jobban eset neki mint bármikor is a tündérkerti csemege, melyet henyé-lés közben unalomból evett. Gyönyörű szép alkonyat volt, le sem tudnám rajzolni, milyen báj ömlött el a vidéken, midőn Álmos a Teremtő alkotta csodaművek szemlélésébe — melyek oly széppé teszik a szabad természetet — elmerülve, Istennek hálát adott, hogy új emberré engedte válni, ki a munkát szereti és általa a megelégedés boldogságát élvezheti. Csak egy érzelem nyilallott fájdalmasan ilyen magába mélyedt csöndes pillanatokban az Álmos szivén keresztül: a vágy az ő testvére, Kedves után, kire csak könyhullatás közt volt képes gondolni. Mennyire epedt most, bár csak kevés-sel rendelkezett, mindent Kedvessel megsztani! Most is, az utolsó napsugarak aranyozván be a vidéket, sűrűn omló könyein törtek meg, úgy, hogy egészen elvakulva a fénytől, úgy érezte magát, aint a kit ragyogó tenger hullámai vesznek körül. Egyszerre az aranyos áradat közepéből egy előtte igen jól ismert, kedves alak kezdet kibontakozni. Ez az alak, melyet képzelete annyiszor elibe varázsolt már, mióta újabb magányában töltötte napjait, szerettet testvére volt, Kedves. Ugyan-abbban az alakban, melyben utolszor látta a varázslat se-

gélyével, a mely a tündér-palotában még hatalmában volt. Most is hófehér paripán ült, aranyozott ruhában, mely sötétzöld bársenyből volt szabva és pompásan illett délceleg természetére. Így váratlanul pillantva meg testvérét Álmos, nem tudott a meglepetéstől hova lenni és mindaddig varázsképletnek tekintette az egész jelenléte, míg testvére érczes hangon meg nem szállította: egy ital vizet kérvén tőle.

— Eltévedtem, barátom, szólott Kedves, föl nem ismert testvéréhez, és most a szomjuság, de meg valami különös vágy is erre terelt. Felismerni véltem ezt a vidéket és úgy emlékeztem, hogy itt valahol egy forrásnak kell lenni, melynek vize különösen üdítő. De egy fájó érzélem is vonzott ide: itt, csakugyan itt volt az, hol testvéremtől örökre elszakadtam. Ő is, én is külön uton indultunk a boldogság keresésére. Én magam sem tudom miként, feltaláltam azt; de hogy testvéreimből mi lett? Nem lett-e gonosz hajlamok martaléka? — azt nem tudom. Félek, hogy nem boldog, és ez a félelem az egyedüli szomorúság, a mely szívemet meglepi.

Midőn aztán, lováról leszállva, Kedves ide-oda ögyelgett, nézegetve a vidéket és a talált változás daczára is mindinkább vissza emlékezve az egyes helyekre, Álmos nem állhatta meg, hogy a régi gyeppad felé ne terelje testvére lépteit. A forrás mellett a padot régi állapotában megpillantván, könyekre fakadva így kiáltott fel Kedves:

— Itt — itt hagytam el szegény testvéremet, tudva, hogy gyenge és állha-

tatlan természete van. Oh, miért is engedtem oldalam mellől távozni? Ki tudja, mi lett belőle úgy magára hagyatva!

— Nem volt a testvéred magára hagyatva, felséges király, szólott Álmos; az önzés veled volt épen úgy, mint veled a felebaráti szeretet, mikor elváltatok egymástól. Mindkettőtököt az vezetett aztán, a kihez csatlakozott. Te nagygyá lettél szívben-léleekben, mert a magasztos felebaráti szeretet fölemel. Én törpe maradtam, mint ahogy törpe és alacsony érzélem az önzés, a mely az én lelkemet leigázta.

— Te volnál Álmos? Az én anynyiszor megsiratott, szeretett testvérem! Oh, jer, hadd öleljelek meg! Hogy vádolhatod magadat alacsony érzelmekkel te, a ki volt hibádat beismered és azt bizonyosan le is győzted. A ki önmagát győzi le, az a legnagyobb győzelmet aratta és így annak csak nagy és nemes lelke lehet, a mely őt nem csak szerető testvérével, hanem a királyok legnagyobbikával is egyenlővé teszi. A szív, a lélek világa az, melyben az emberek érzelmeik által egyenlőkké lehetnek; és a kik e szellemvilágban egyenlők, azokat a királyi palást és a koldusbot nem választhatják el egymástól. Azért, édes testvérem, ezután már csak egy és ugyanazon úton fogunk az életben haladni. Isten, a kit látom, te is ösmersz most már, és kinek szavát én voltam szerencsés náladnál előbb megérteni, ezt a világot nyitotta meg nekünk embereknek, hol saját igyekezetünk által mindnyájan egyenlők lehetünk léleekben, és szeretetben.

A FURFANGOS SÜN.

(Képpel a 168-169. lapokon.)

LÁTTATOK-E már sündisznót? Faluhe-lyen nem valami ritkaság, kivált kertek, gyümölcsösök közelében. Sok helyen a házban is láthatni ezt a fura kis jószágot, mert a sün könnyen megszelidül és szépecskén megéledgel az emberek közt is. Nem is kell fogva tartani, ritka eset, hogy megszöknék, ha egyszer odaszokott a házhoz. Nappal többnyire összegömbölyödve szunyókál, este pedig megkezdí kóborlásait, ide-oda futkos és összefogdos minden csuszó-mászó rovar. Ezért tartják sokan, mert kipusztít minden rovar a házból.

A sün tehát hasznos állatka s emellett ártatlan kis jószág is. Szája olyan kicsi, hogy nem is igen tudna valakit megmarni, de ellenségeitől mégis jól meg tud védekezni, csak hogy erre más fegyvere van. A háta és oldala hosszú, éles tüskékkel van benöve s ha baj fenyegeti, nagy hirtelen össze tud gömbölyödni, úgy, hogy se feje, se lába nem látszik ki, az egész csak egy tüskés gömb, melyhez hozzá sem lehet nyulni, mert az éles tüskék ugyancsak szurósak. A leghatalmasabb ellenség is odább áll tehát, mert nem tud hozzá férni.

Éles tüskéit a sün néha jól a hasznára tudja fordítani. Tüskés barátunk ugyanis nemcsak rovarokból él, hanem a gyümölcsöt is szereti. Szorgalmasan látogatja a gyümölcsös-kerteket, de azért nem szabad reá haragudni, mert igazi kárt nem okoz, nem bántja a fán levő jó gyümölcsöt. Hanem a fa alatt mindig van afféle lehullott gyümölcs, mely nem igen kell senkinek, mert többnyire férges vagy éretlen; a sün azonban ezzel is beéri. És ha valahol ilyen lehullott gyümölcsre talál, akkor furfangos módon eszeli ki, hogy haza is vihessen magának egy csomót s ellássa magát néhány napra.

Egy-egy darab almát, körtét persze könnyen elvihetne a szájában, de ezzel nem sokat érne. Azt teszi tehát, hogy a lehullott almát összekaparja egymás mellé, aztán összegömbölyödik, még pedig úgy, hogy a háta az almáknak legyen irányozva. Azután hirtelen kiegyenesíti magát s erősen oda vágja tüskéit az almákhoz, melyek feltűződnék a tüskékre. Nyolcz-tíz almát is fölspékel így egyszerre s ha érzi, hogy jól megrakodott, szaporán megindul haza a tanyájára s ott lerázza magáról a zsákmányt. Így aztán van több napra jó elesége. Ősz felé minden éjjel ellátogat az olyan helyre, a hol kedves csemegéjére szert tehet. Mert szabad állapotban is leginkább csak este és éjjel séltálgat.

Az okos kertész nem bántja a sünt és szívesen hagyja neki azt az értéktelen lehullott almát, körtét. Mert e mellett a sün megtisztítja a kertet sok kártékony rovartól s ezzel nagy hasznot tesz az embernek.

Megfejtések és megfejtők és Forgó bácsi póstája a jövő számban.

Jótékonyság.

Az árvák javára: Degenfeld Augusztá. Katieza és Kristóf 16 frt. (Ez a jövedelme egy műkedvelői előadásnak, melyet a beküldők Szirákon tartottak, a „Kis Lap“-ban megjelent »Felsült eselszövík« című vigjátékot adva elő. Velök együtt közreműködtek még Dessewffy Ilonka és Dezső, Horváth Jolánka és Szenessy Emma.)

Ez adomány a »Nemzet« című napilapban van kimutatva.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozókon.
Forgó bácsi.